

ne stifte noget umiddelbart Gavn, ikke directe influere paa Hesteavlens, saa medføre de dog, at Interessens for Heste bliver mere almindelig, og uden en almindelig Interesse for dette Dyr ville Foranstaltninger til Hesteavlens Fremme ingen synderlig Indgang og Følge have. At den i Aar afholdte Bæddefjorsel har vakt Interesse i Jylland, og at en talrigere Concurrence kan ventes ad Aare, derom har jeg paa mange Steder i Provindsen overbevist mig. At dette Foretagende — i Forening med Dyrskue, efter de bedre Exempler fra andre Lande — maa vedblive, bør vist enhver god Patriot ønske. Da nu de første Indretninger engang ere gjorte, kunne Beføstningerne i Fremtiden blive færre.

B.

Om den algieriske Huusdyravl og om Deiens Stutteri.

(Meddeelt, af Journal des haras, ved Inspecteur G. Michelsen).

Følgende Uddrag af et Brev fra en fransk Overofficer ved Armeen i Algier, som findes meddeelt i ovennævnte Journal, vil, haaber jeg, læses med Interesse, helst da Algieretoget endnu er i friskt Minde. Stutteri-Directionen i Frankrig havde haabet, ved denne Leilighed at erholde en Mængde udsøgte arabiske Beskellere, — men af et tidli-

gere Brev i samme Journal sees, at de, som kunde faaes, vare utjenlige; dog haaber man herefter at erholde ypperlige orientalske Heste. Hr. Stru- berg jun., Chef for Landstutteri-Depoen i Arles, er tiltraadt en Reise til Tyrkiet, Syrien og alle Dele af det ottomaniske Rige, for at opkjøbe Hingste.

Hvad den omtalte franske Officeer meddeler, er for Danmarks Hestehandel ikke saa uvigtigt, som man ved første Blik kunde synes; thi det er ikke usandsynligt, at den Tid kommer, da Frankrig re- monterer sig fra Algier, istedet for som hidtil — meest fra Danmark. Hvad han fortæller, er Føl- gende:

”De kan let tænke, hvilken herlig Vegetation der fremspirer under dette varme Himmelstrøg; men desværre understøtte Menneskenes Hænder kun lidet Naturens Gæmildhed. Den største Deel af Jorderne henligge udyrkede, kun bedækkede med Buskvæxter. Agerbrug er her ubekjendt. Gjød- ningen af dette Lands utallige Mængde Huusdyr bliver ikke benyttet, og Menneskenes Udarten synes ogsaa at have havt Huusdyrenes til Følge.”

”Elet er saa lidet og slet, som jeg nogensteds har seet det, og dog er dette ikke langt fra det vil- de Esels, Urstammens, Fødeland. Muuleslet der- imod er mindre hæsligt, har en smukkere Form, omendstjont ogsaa lidet.”

”Om Hornqvæget og Saarene kan siges det samme, dog er Qvæget smukt, medens Saarene

ere flette, og ligne de almindelige franske. Sviiu gives her ingen af. Kamelerne oplækkes kun paa Atlasbjergene og i Sahara, men ere smaa og synes ligeledes udartede; derimod seer jeg her skønne Strudse, fornemmelig Hannerne, med rødt Kjød. Nogle bleve sendte til Frankrig, men hvoriblandt een forulykkedes. Vi toge det ene Laar, som vog 80 Pd. Kjødet var fortræffeligt, og smagte bedre end Orefjod.”

”Hvad Hestene angaaer, da findes i Barbariet, som overalt, saavel gode som flette, dog af de sidste fleest. Beduinernes ere smaae, som oftest ødelagte, magre, og især skrækkeligt saarede paa Manken. Ogsaa i Flankerne ere de ilde tilredte af Rytternes Stigboiler (hvorpaa havees Sporer). Den største Deel af Beduinhestene ere langtfra saa gode som Kosahestene, omendstjont hine ere af en lettere og elegantere Form. De, saavel som alle Dyr her, koste ikke meget, og man kan faae nok til 50 Fr. (18 Rbdlr.) pr. Stk. Et Muuldyr og en Koe gjelde hver kun 20—30 Fr. (7—10 Rbd.) og et Faar 20—30 Sous (36—54 Skill.)”

”Kun alene Tyrken, der hersker i dette Land liig en Despot, har udmærkede Heste; men de bleve enten bragte dybere ind i Landet, eller før vor Ankomst bortførte af Franskmænd i Algier. Nogle bleve dog solgte til en ubetydelig Priis, og deraf tvende, ikke udmærkede, 4 Fod 7 à 8 Tom. høie, betalte med 120 og 250 Fr. (43 og 88 Rbdlr.)”

”Landets Beboere fortalte, at henimod det lille og store Atlas fandtes de smukkeste Heste, og at mange vare bragte ind imellem Bjergene; dog vilde man vist bringe dem til Algier, for at sælge dem; thi for Penge giver Araberen slip paa Alt, selv paa Kone og Børn.”

”Den Dag, da Algier blev overgivet, beordredes mit Regiment at recognoscere fra Stadens Batterier indtil Cap Matifou. Paa en Broe fra Romertiderne passerede vi Floden Harasch, og marscherede derefter lige til Deiens Avlsgaard, hvor ellers holdes et Stutteri af omtrent 40 Hingste. Uagtet den største Tilfærdighed og hemmeligste Nattemarsch, fandt vi dog ved Ankomsten Gaarden forladt og forstyrret. Efter nogle Trudsel og Samtaler tilfode de tilbageblevne Beduiner, at have bortført Kamelerne, Hornqvæget og Faarene; men at dog Beien af Constantin, som med sin Hær var trængt herhid, og, ved at underrettes om vor Ankomst, i Til var trukken sig tilbage, havde bemægtiget sig Deiens Hingste. Videre kunde vi ikke bringe i Erfaring. Det var umuligt at opdage selv kun en eneste af disse Bestelere. Iøvrigt synes mig denne Anstalt ikke at være af Betydenhed. Bygningsmaaden er arabisk, en stor Firkant, hvis Bygninger kun have eet Stokværk, hvoraf den øverste Deel beboes af Mennesker og den nederste af Dyr. Staldene bestaae i et Slags fletgjorte Colonnader eller Rækker af Søiler, hvorimellem hen-

sættes 3 til 4 Heste. Det er langt fra at være en ordentlig Stald. Man seer ingen Hække, kun et Slags Steenkrybber, som fortil ere luffede med Bræder eller Bjelker. Alt er indrettet til et vilkaarligt Antal af Heste. I Steenkrybberne henkastes Høet og Straaet, medens Bygget, i Mangel af Havre, gives af Kurve eller Kar.”

”Straaet er i dette Land længere end i Spanien, og i en Deel af Frankrig. I stedet for at tørstke Kornet, bliver det traadt ud ved Heste. Qua- liteten er isvrigt slet. Høet er endnu slettere; for- medelst den hyppige Vegetation meget langt, og der- hos meest graat, som Folge af vedholdende Regn og en slet Bjergningsmethode. Græsgangene ere enten udtørrede af Solen, eller bevoxne med flette og lidet nærende Urter.”

”Men, vil man sige, dette gamle Numidien eller Mauritanien, som fordom var saa berømt for sin Hesteavl, har jo dog endnu sit gamle Clima? Uden Tvivl! — men for at gjengive dette Land dets gamle Rigdom og Frugtbarhed, maa man til- veiebringe den fordums Regjering, skaffe det dets forrige Beboere og indføre saadan Cultur, hvor Menneskene, liig fordom, kommer Naturen til Hjælp. Skal isvrigt Landet vedblive at tilhøre Frankrig, hvilket de arabiske Derwische spaae, da kan man i saa Nar forbedre alle numidiske Huus- dyrarter, og i Frankrig drage Nytte af de bedste Heste, blandt alle halvvilde. I modsat Tilfælde

vil man dog altid fra Barbariet let og med faa Omkostninger kunne forskaffe sig Hingste og Hopper fra Marokko, Algier, Tunis og Tripolis, selv fra Senegal og det til Egypten grændsende Barba. Men da maatte ogsaa Frankrig bestemme sig til det lettere Hesteslag af fortrinlig Qvalitet. Med disse kunde desuagtet nok frembringes store Karossiers til Ride- og Vognslag. Dette er ved vor Hesteavl's Forædling egentlig den gordiske Knude, som vi maae vide at hugge over. Vil man have 100,000 Hingste og Hopper fra dette Land, tilbyr der jeg mig at levere dem for 1000 Fr. pr. Stk. (354 Rbdlr.)."

"Hestens Oprindelse til Krig er slet her, og Sadlerne ligne dem, de spanske Torreadores bruge. Man kan ved disse smaa og magre Heste, uagtet deres flette Udseende, dog ikke miskjende den numidiske Oprindelse. Hovedet er meget skjont, Bygningen temmelig god, og Hestene udmærke sig især ved Fromhed. Bevægelsen er overmaade let; men Høiden kun 4 Fod og 4 Tom. De større Heste, som holde 4 Fod og 8 à 9 Tom., ere vel af stærkere Bygning, men af en uædel Form, have et fladt, firkantet Kryds, tilligemed flade Ribbeen; Fordellen, med dens fine og lange Mann, er det Bedste."

"Desværre har man ladet Algierne Tid til at bortføre deres bedste Heste. Dog skal jo mellem Bjergene findes temmelig store og smukke Heste; men endnu er vor Forbindelse med Bjergbeboerne